

Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1996

Ringning at Falsterbo Bird Observatory 1996

Lennart Karlsson, Sophie Ehnбом & Göran Walinder

Meddelande nr 184 från Falsterbo fågelstation

Under 1996 ringmärktes totalt 32 525 fåglar av 86 arter vid Falsterbo (medeltal 1980-95: 23 200). Summan är den näst högsta någonsin och det var andra gången som mer än 30 000 fåglar märkts under samma år. De främsta anledningarna till de höga siffrorna var riklig förekomst av kort- och medeldistansflyttare samt en blåmesinvasion av aldrig tidigare skådad kaliber. Tropikflyttarna var som tidigare under 1990-talet relativt fåtaliga, men åtminstone för några arter verkar nedgången ha minskat eller upphört. Rapporten innehåller, som vanligt, kommentarer till årets fångstresultat och till de återfynd som erhållits. Avslutningsvis presenteras en lista över "Meddelanden från Falsterbo fågelstation" publicerade under 1996.

Ringmärkningen vid Falsterbo bedrevs under 1996 enligt samma standardiserade rutiner som 1980-95, det vill säga med daglig fångst vid Fyren under både vår (21 mars - 10 juni) och höst (21 juli - 10 november), samt i vassarna på Södra Flommen (21 juli - 30 september). Den dagliga fångsttiden var, precis som tidigare, minst fyra timmar under våren och minst sex timmar under hösten, från gryningen räknat. Antalet dagligen använda nät (högst 20 på vardera lokalen) varierade med väderleken. Under dagar med ihållande nederbörd eller hård vind bedrevs ingen fångst.

Totalt ringmärktes 32 525 fåglar av 86 arter. Det är den näst högsta årssumman under de 17 åren med standardiserad fångst (tidigare min - max: 14 387 (95) - 37 286 (88)). Drygt 95% av fåglarna märktes inom det standardiserade programmet. Totalsummans fördelning på arter och säsonger redovisas i Appendix. Säsongssummorna från Fyren och Flommen är

Blåmesfångst i Fyrdungen. Foto: Karin Persson

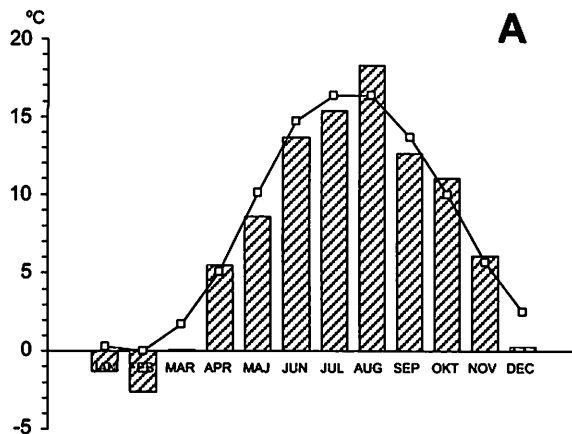

Fig. 1A. Medeltemperatur per månad 1996 (staplar) jämförd med motsvarande medelvärden för 1961-90.

Mean monthly temperature 1996 (columns) compared with corresponding averages 1961-90.

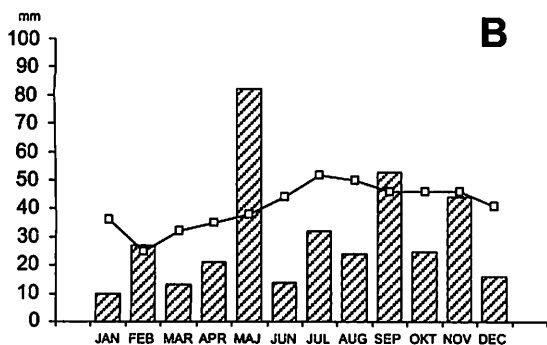

Fig. 1B. Nederbörd per månad 1996 (staplar) jämförd med motsvarande medelvärden för 1961-90.

Monthly precipitation 1996 (columns) compared with corresponding averages 1961-90.

direkt jämförbara med motsvarande uppgifter i ringmärkningsrapporterna för 1980-95, publicerade i ANSER 1981-96.

I denna rapport behandlas endast data fr.o.m. 1980, om ej annat anges. I jämförelser mellan fångstsiffror från olika år avser uttrycken "medeltal", "normalt" etc. tioårsmedeltalet 1983-92. Eventuella klockslag anges alltid i svensk normaltid. kortare.

Väder 1996

Samtliga väderdata är hämtade från SMHI (1996, 1997) samt från SMHI:s väderstation vid Falsterbo fyr. Vinduppgifter avser avläsningen vid Falsterbo kl 0700.

En översikt av vädret vid Falsterbo 1996 med avseende på temperatur, nederbörd, vindriktning och vindstyrka ges i Figur 1A-D. I stora drag speglar avvikelserna från normalvärdena förhållandena i södra Sverige, medan däremot de absoluta värdena kan skifta kraftigt mellan t.ex. kust och inland.

I stort blev 1996 ett kyligt och torrt år. Vintern var seglivad i hela landet och varade i Sydsverige med få avbrott fram till mitten av april. Då kom med ens den efterlängta våren och det blev plötsligt mycket varmt för årstiden, över +20° C i Skånes inland. Värmen varade tyvärr inte många dagar, och därefter följde åter en lång period med kyligt väder, som i princip varade fram till augusti (jfr. Fig. 1A). Då inföll en varm period och årets högsta temperatur vid Falsterbo, +24,5° C, noterades 13 augusti. Precis som året innan tog högsommarvärmen slut den 24:e då en kallfront med åska drog in.

Under september dominerades vädret av ett par högtryck i väster, vilket medförde ihållande vind från nord och relativt kyligt väder. På morgonen 9 september sågs två tromber söder om Måkläppen inom loppet av en timme.

Oktober och november blev mildare än normalt, medan december blev en riktig vintermånad trots en mild inledning. Särskilt kallt blev det precis till jul, då det var under minus tio vid Falsterbo. Kylan höll sig året ut och i samband med svaga vindar dröjde det inte länge förrän havet frös.

Vid Falsterbo blev den totala årsnederbörden endast 360 mm (normalt: 490 mm). Större nederbörds mängder än normalt uppmättes en-

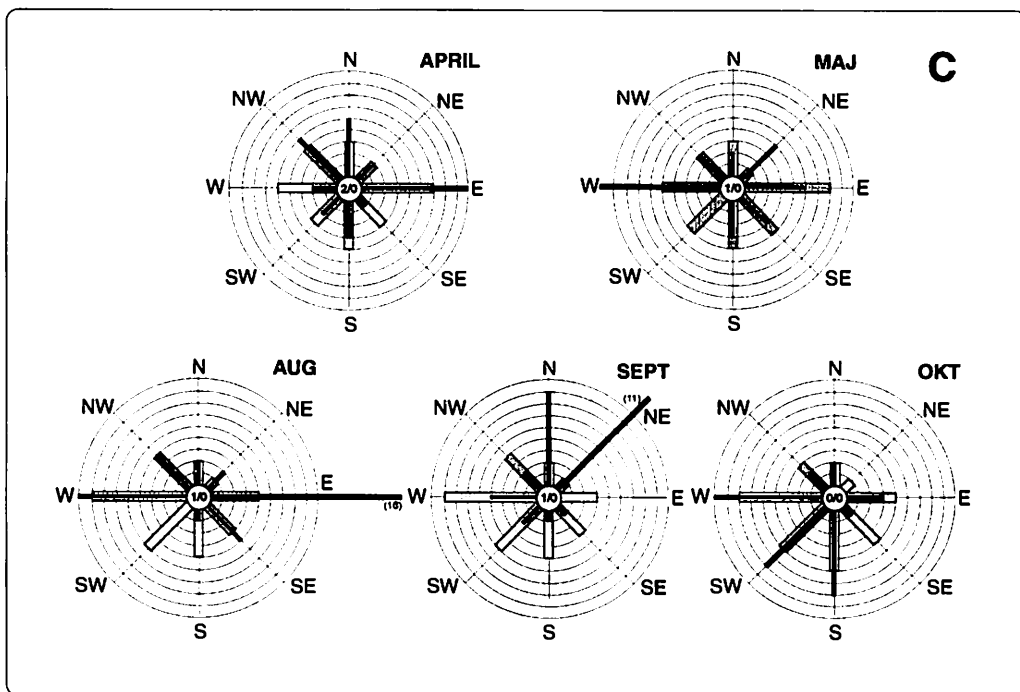

Fig. 1C. Fördelning av vindriktningar (kl 0700) per månad under ringmärkningssäsongerna 1996 (svarta staplar) jämförd med medelfördelningen per månad 1961-90 (grå staplar). Siffrorna i mitten anger antalet vindstilla dagar.
Wind directions (0700 hrs) per month during ringing seasons 1996 (black columns) compared to monthly averages 1961-90 (grey columns). Figures in centre indicate number of calm days.

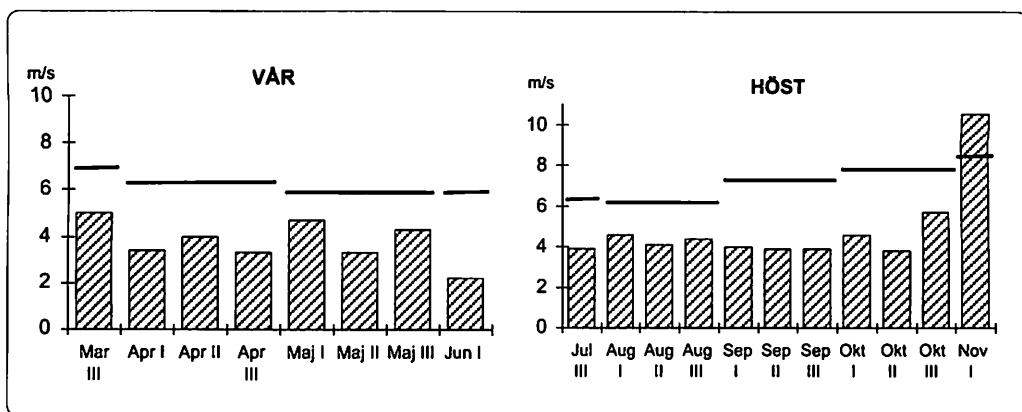

Fig. 1D. Medelvindstyrka m/s (kl 0700) per tiodagsperiod under ringmärkningssäsongerna 1996. De vågräta linjerna anger månadsmedelvärdena för perioden 1961-90.
Mean wind force m/s (0700 hrs) per decade during ringing seasons 1996. Horizontal lines indicate monthly averages 1961-90.

dast i maj och september (Fig. 1B). Hela södra Sverige fick ovanligt mycket nederbörd i maj, i de norra delarna föll nederbörden tidvis som snö. I september föll den mesta nederbörden den 11-12 samt i slutet av månaden. Även i februari och november uppmättes normala nederbördsmängder, medan resten av årets månader var torrare än normalt (Fig. 1B).

Fördelningen av vindriktningar avvek i många fall från den normala (Fig. 1C). I april dominerade ostliga vindar och i maj var antalet dagar med västvind högre än normalt. Som komplement till Fig. 1C kan nämnas att under perioden 21-31 mars låg vindriktningen mellan nordväst och ost under sju dagar. I perioden 1-10 juni var vindriktningen växlande. Sex morgnar var det helt vindstilla (mars 2, april 2, maj 1, juni 1).

De största avvikelserna noterades i augusti och september. I augusti blåste vinden från sektorn nordost-sydost under 22 av månadens dagar (normalt 8 dagar). I september låg vindriktningen mellan nordväst och nordost under 21 dagar (normalt 7). Däremot blev oktober mera normal med dominans av vindar mellan syd och väst.

Vindstyrkorna var under såväl vårsom höstsäsongerna i allmänhet under de normala (Fig. 1D), en effekt av de långvariga högttrycksperioderna.

Den enda tiodagarsperiod som var blåsigare än normalt var inledningen av november (bl.a. 22 m/s natten mellan den 6 och 7). Förutom dessa två dagar noterades vindar av kulingstyrka (>14 m/s) endast under ytterligare fyra dagar på hela hösten (30 oktober, 5, 9 och 10 november).

A: Fyren 21 mars - 10 juni

Under vårsäsongen ringmärktes 2779 fåglar av 49 arter, en summa som ligger långt under medeltalet (4309). De senaste fyra åren har säsongssummorna under våren alla varit av denna storleksordning och de är tillika de fyra lägsta under perioden 1980-96. Talrikaste ar-

Tabell 1. Fångstiffror för några valda arter under våren 1996 (Fyren 21 mars - 10 juni) jämförda med medeltalen för 1983-92.

Number of ringed birds in some selected species during spring 1996 (Lighthouse garden 21 March - 10 June) compared to averages 1983-92.

	Medelv.	
	1996	1983-92
Europaflyttare		
<i>Short- or medium-distance migrants</i>		
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	72	55
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	78	180
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	504	979
Koltrast <i>Turdus merula</i>	67	61
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	21	63
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	233	185
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	8	9
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	74	144
Tropikflyttare		
<i>Long-distance migrants</i>		
Näktergal <i>Luscinia luscinia</i>	14	20
Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	97	99
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	27	38
Ärtsångare <i>Sylvia curruca</i>	106	120
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	45	72
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	43	71
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i> *	55	64
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> *	27	53
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	1041	1554
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	45	20
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	56	49
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	17	27

* övervintrar även N om Sahara / also wintering N of the Sahara

ter var som vanligt rödhake och lövsångare (Tabell 1), som utgjorde 18 respektive 37% av säsongssumman. Därutöver fångades endast två arter i mer än 100 exemplar, nämligen ärtsångare och kungsfågel (Tabell 1, Appendix).

För första gången på fem år uppgick säsongssumman för lövsångare till över 1000. Även för övriga tropikflyttare var siffrorna visserligen under respektive medelvärden men i allmänhet högre än exempelvis under fjolåret. Detta kan naturligtvis vara en tillfällighet, särskilt som siffrorna under hösten 1995 var mycket låga.

Säsongens högsta dagssummor uppnåddes i två perioder runt mitten av april respektive

Tabell 2. Högsta dagssummor under våren 1996 (Fyren 21 mars - 10 juni).

Highest daily totals during spring 1996 (Lighthouse garden 21 March - 10 June).

Datum Date	Talrikaste arter Most numerous species	Summa Daily tot.
14 maj	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	254
	Årtsångare <i>Sylvia curruca</i>	17
17 april	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	103
	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	53
18 maj	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	86
	Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	17
	Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	16
13 maj	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	112
	Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i>	18
19 maj	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	95
	Rödstart <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	20

mitten av maj (Tabell 2). Apriltoppen orsakades av att en varm luftström trängde fram söderifrån. I maj var förhållandet närmast det motsatta: Ostadigt och kyligt väder norrifrån bromsade upp tropikflyttarna i södra Sverige (jfr. t.ex. iakttagelserna vid Käseberga dessa dagar, Larsson & Elleström 1997).

Förutom de dagar som redovisas i Tabell 2 förekom endast ytterligare tre dagar med tre-siffriga fångstsummor (16 och 20 april samt 20 maj). Fångsten under dessa dagar utgör tillsammans hälften av den totala säsongssumman, vilket alltså betyder att det mellan toppdagarna förekom perioder med mycket låga dagssum-

mor, precis som under våarna 1994 och 1995. Under mars exempelvis, blev det inte en enda dag med mer än tio fåglar märkta.

Denna koncentration av fångsten till två perioder påverkar naturligtvis mediandatum och övrig tidsmässig fördelning (Figur 2). Kort- och medeldistansflyttarna var något försenade men passerade i gengäld därefter snabbt. Andelen gärdsmysar respektive rödhakar i maj var sålunda långt under den normala.

Även tropikflyttarna var till en början försenade och koncentrationen till mitten av maj är påfallande (Figur 2). Mediandatum avvek inte nämnvärt

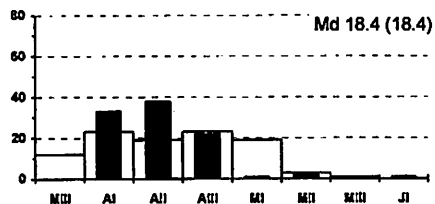
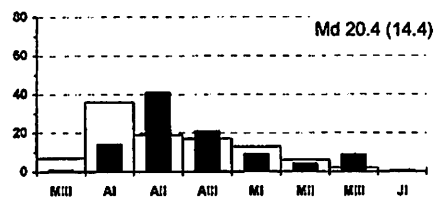
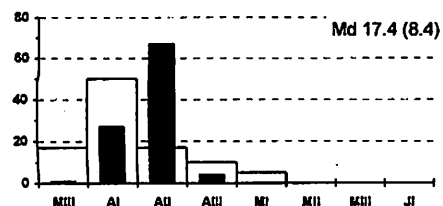
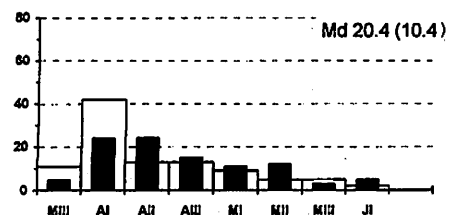
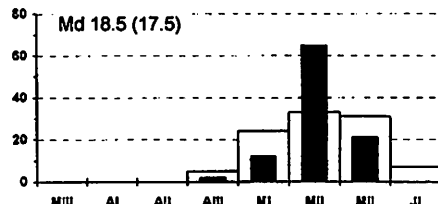
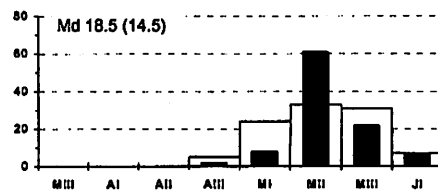
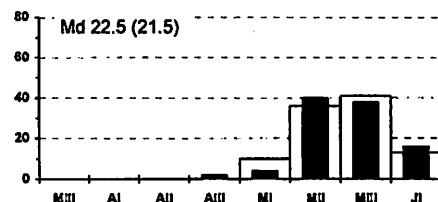
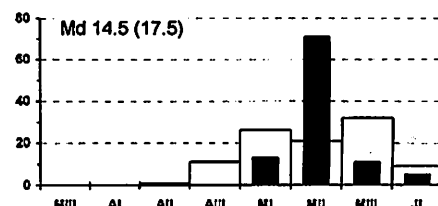
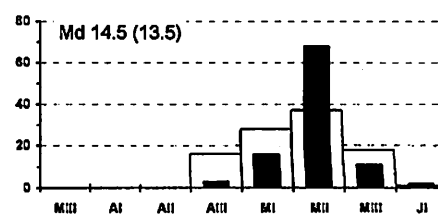
från de genomsnittliga.

Bland de ovanligare inslagen i vårens fångst (Tabell 3) skall särskilt framhållas den "dagliga brandkronade". Veckan 19-26 april fångades en brandkronad kungsfågel om dagen så när som på en dag. Totalt ringmärktes sju brandkronade under säsongen, vilket är en tangering av "säsongrekordet" från 1983.

Rödhake, som vanligt en av de talrikaste arterna.

Foto: Jens B Bruun

EUROPAFLYTTARE**Short- or medium-distance migrants****GÅRDSMYG *Troglodytes troglodytes* (72)****JÄRNSPARV *Prunella modularis* (78)****RÖDHAKE *Erithacus rubecula* (504)****KUNGSFÄGEL *Regulus regulus* (233)****BOFINK *Fringilla coelebs* (74)****TROPIKFLYTTARE****Long-distance migrants****RÖDSTJÄRT *Phoenicurus phoenicurus* (97)****ÄRTSÄNGARE *Sylvia curruca* (106)****TÖRNSÄNGARE *Sylvia communis* (45)****SVARTHÄTTA *Sylvia atricapilla* (55)****LÖVSÄNGARE *Phylloscopus trochilus* (1041)**

Tabell 3. Ovanligare arter ringmärkta vid Falsterbo 1996 samt totala antalet 1980-96.*Rare species ringed at Falsterbo in 1996 and total number 1980-96.*

Art	Datum	N 1980-96
Mindre hackspett <i>Dendrocopos minor</i>	19 okt	37
Trastsångare <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	5, 20 aug	23
Höksångare <i>Sylvia nisoria</i>	8 juni, 19 aug, 22 okt	20
Kungsfågelsångare <i>Phylloscopus proregulus</i>	18, 19, 20 okt	10
Brandkronad kungsfågel <i>Regulus ignicapillus</i>	19, 20, 21, 22, 23, 25, 26 april, 11, 13, 18, 19 okt	51
Talltita <i>Parus montanus</i>	18 okt	3
Trädgårdsträdskrypare <i>Certhia brachydactyla</i>	7 okt	12
Gulhämpling <i>Serinus serinus</i>	11 okt	9
Dvärgsparv <i>Emberiza pusilla</i>	20 maj	6

B: Fyren 21 juli - 10 november

Under höstsäsongen ringmärktes 24 031 fåglar av 68 arter vid Fyren, vilket är den högsta säsongssumman i serien (tidigare högst: 23 600 (88), medeltal: 12 792). Drygt 70% av fåglarna ringmärktes enbart under oktober med ett alla tiders "månadsrekord" (17 026) som följd. Talrikaste art var blåmes med drygt 11 800 märkta. Det är enda gången en enskild art ringmärktes i femsiffrigt antal under en och samma säsong. Därutöver märktes tre arter i fyrsiffriga antal (rödhake, kungsfågel och talgoxe) och ytterligare tolv i tresiffriga (gårdsmyg, järnsparv, rödstjört, taltrast, trädgårdssångare, svarthätta, gransångare, lövsångare, bofink, bergfink, grönfink och grönsiska). Nämnas kan också det ovanligt höga antalet grönsångare (40). Normalantalet är 19 och tidigare högsta notering (34) är från 1988, ett år då det emellertid också var gott om andra tropikflyttare. Se vidare Tabell 4 och Appendix.

Tropikflyttare

För sjunde hösten i rad var fångstsummorna för många tropikflyttare lägre än respektive medeltal (Tabell 4). Antalet tropikflyttare (samtliga arter inräknade) var drygt 1800 (ca. 500 fler än 1995 och ca 300 fler än medeltalet

för de senaste fem åren). Om detta är början till en ändring av de negativa trenderna för dessa arter är naturligtvis omöjligt att säga. Det verkar åtminstone som om några av de kraftiga nedgångarna, som ägt rum under första hälften av 1990-talet har stagnerat. Exempelvis var antalet rödstjörter hösten 1996 det hittills högsta under 1990-talet. En rad andra arter, t.ex. ärtsångare, törnsångare, svarthätta och gransångare, låg nära eller t.o.m. över tioårsmedelvärdet 1983-92 (jfr. även kommentarer och figurer i fjolårets rapport; Karlsson m.fl. 1996).

Tidtabellen hösten 1996 för fem arter tropikflyttare visas i Figur 3. Hos fyra av arterna finns en sträcktopp i mitten på augusti. Denna kan i stort sett hänföras till två dagar efter en period med ostadigt väder, 16 och 17 augusti, då dagssummorna uppgick till 269 respektive 103 märkta fåglar. Dessutom kan man se en andra topp i början av september, med all sannolikhet en följd av övergången till kyligare väder. För rödstjärten, som flyttar något senare än de övriga arterna i Figur 3, saknas den första toppen. Däremot koncentrerades passagen av denna art starkt till första septemberdekaden (43% av säsongssumman). Det samma gäller i än högre grad grå flugsnappare, som flyttar ungefär samtidigt med rödstjört.

Fig. 2. Antal ringmärkta fåglar i procent per tiodagarsperiod under våren 1996 (Fyren 21 mars - 10 juni, svarta staplar), jämfört med medeltalen för 1983-92 (vita staplar), valda arter. Md = mediandatum 1996 respektive 1983-92 (i parentes).

Number of ringed birds in percentages per decade in spring 1996, (Lighthouse garden 21 March - 10 June, black columns), compared to averages 1983-92 (white columns), selected species. Md = median dates 1996 and 1983-92 (in brackets) respectively.

Tabell 4. Fångstsiffror för några valda arter under hösten 1996 (Fyren 21 juli - 10 november) jämförda med medeltalen för 1983-92. För invasionsarterna anges tidigare högsta säsongssumma.

Number of ringed birds in some selected species during autumn 1996 (Lighthouse garden 21 July - 10 November) compared to averages 1983-92. In irruptive species, the highest total from previous seasons is shown.

	1996	Medelv. 1983-92
Tropikflyttare		
<i>Long-distance migrants</i>		
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	72	162
Rödstjärt <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	141	176
Härmsångare <i>Hippolais icterina</i>	27	45
Årsångare <i>Sylvia curruca</i>	81	72
Törnsångare <i>Sylvia communis</i>	39	37
Trädgårdssångare <i>Sylvia borin</i>	153	210
Svarthätta <i>Sylvia atricapilla</i> *	117	93
Gransångare <i>Phylloscopus collybita</i> *	148	110
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	804	1259
Grå flugsnappare <i>Muscicapa striata</i>	43	78
Svartvit flugsnappare <i>Ficedula hypoleuca</i>	96	126
Törnskata <i>Lanius collurio</i>	5	23
Europaflyttare		
<i>Short- or medium-distance migrants</i>		
Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	746	452
Järnsparv <i>Prunella modularis</i>	142	248
Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	2123	2050
Koltrast <i>Turdus merula</i>	58	38
Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	339	187
Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	4573	1851
Bofink <i>Fringilla coelebs</i>	184	144
Grönfink <i>Carduelis chloris</i>	113	101
"Invasionsarter"		
<i>"Irruptive species"</i>		
Svartmes <i>Parus ater</i>	28	90: 716
Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	11829	90: 7003
Talgoxe <i>Parus major</i>	1029	81: 1500
Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	553	88: 2899
Gråsiska <i>Carduelis flammea</i>	79	95: 988
Domherre <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	83	94: 242

Nästan hälften av säsongssumman (47%) uppnåddes under de första tio dagarna i september.

Dessa förhållanden medförde att mediandatum för t.ex. rödstjärt, lövsångare och svartvit flugsnappare kom att infalla något tidigare än normalt, medan det inföll något senare hos trädgårdssångaren.

Europaflyttare

Bland de arter, som flyttar inom Europa, var säsongssummorna i många fall långt över genomsnittet. För taltrast noterades exempelvis den tredje högsta och för kungsfågel den högsta säsongssumman någonsin (Tabell 4). Andra arter som ringmärktes i betydligt större antal än normalt var ängsplärka, gärdsmyg, koltrast, bofink och bergfink, medan t.ex. hämpling, gulspurv och sävsparv var ovanligt fåtaliga.

De höga fångstsiffrorna hos en del av de ovan nämnda arterna kan sannolikt relateras till att frösättningen hos många trädarter (bl.a. bok) var dålig 1996, likaså var det mycket dålig tillgång på bär. Det framgår också av de partiella flyttarnas uppträdande (se nedan). Därvidlag står 1996 i diametral motsats till 1995.

Fångstens tidsmässiga fördelning hos fem av de talrikare arterna framgår av Figur 3. De relativt sena topparna för gärdsmyg, taltrast och kungsfågel kan tyda på att också fåglar från mera avlägsna rekryteringsområden (Finland, Ryssland) ingick. Några kontroller av ringmärkta fåglar, som skulle kunna stödja detta, gjordes emellertid inte.

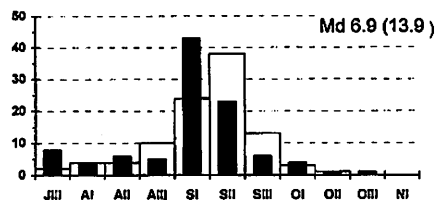
Fig. 3. Antal ringmärkta fåglar i procent per tiodagarsperiod under hösten 1996 (Fyren 21 juli - 10 november, svarta staplar), jämfört med medeltalen för 1983-92 (gråa staplar), valda arter. Md = mediandatum 1996 respektive 1983-92 (i parentes).

Number of ringed birds in percentages per decade in autumn 1996 (Lighthouse garden 21 July - 10 November, black columns), compared to averages 1983-92 (grey columns), selected species. Md = median dates 1996 and 1983-92 (in brackets) respectively.

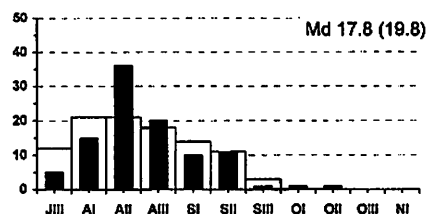

TROPIKFLYTARE *Long-distance migrants*

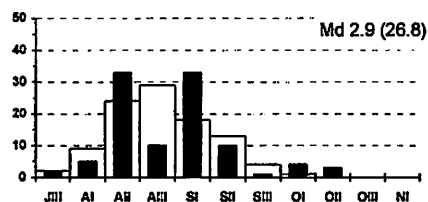
RÖDSTJÄRT *Phoenicurus phoenicurus* (141)

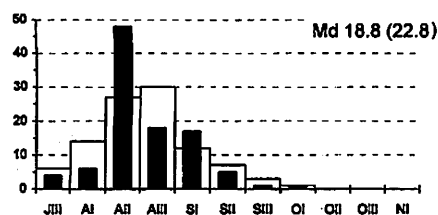
ÄRTSÄNGARE *Sylvia curruca* (81)

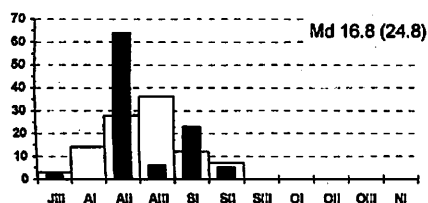
TRÄDGÅRDSSÄNGARE *Sylvia borin* (153)

LÖVSÄNGARE *Phylloscopus trochilus* (804)

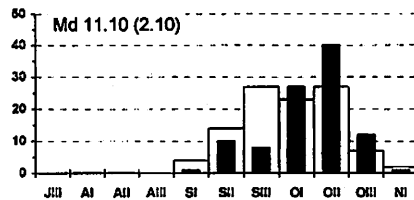

SVARTVIT FLUGSN. *Ficedula hypoleuca* (96)

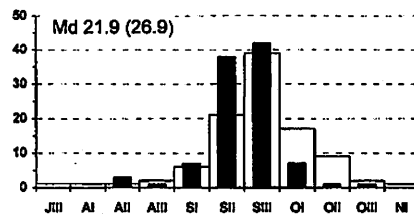

EUROPAFLYTARE *Short- or medium-distance migrants*

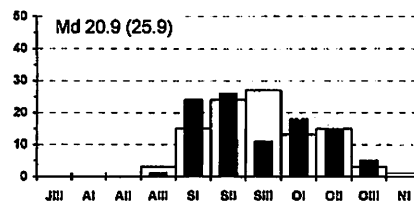
GÄRDSMYG *Troglodytes troglodytes* (746)

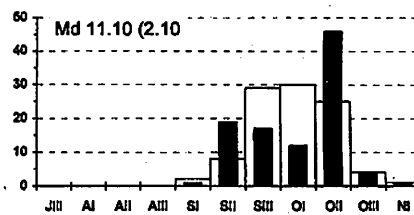
JÄRNSPARV *Prunella modularis* (142)

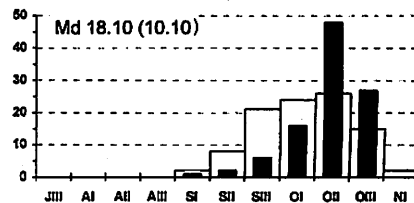
RÖDHÅKE *Erithacus rubecula* (2123)

TALTRAST *Turdus philomelos* (339)

KUNGSFÅGEL *Regulus regulus* (4573)

Partiella flyttare (invasionsarter)

Blåmesen har alltsedan början av 1980-talet tenderat att bli allt talrikare i fångsten vid Falsterbo. Hösten 1996 ringmärktes 11 829 blåmesar vid fyren. Det är första gången en enskild art ringmärks i över 10 000 ex. på en säsong. Ungefär två tredjedelar av antalet blåmesar ringmärktes under en hektisk period i början av oktober, då dagssummorna vid två tillfällen översteg 1000 ex. och vid ytterligare sju låg över 700 (Tabell 5).

En genomgång av fångst- och återfyndsdata för blåmesar ringmärkta vid Falsterbo under femton höstar (1980-94) är klar för publicering i *Ornis Svecica* (Heldbjerg & Karlsson, under tryckning). Uppsatsen omfattar populationsförändringar, sträckmönster och återfyndsanalys. Här återges en del av resultaten i förkortad form tillsammans med en jämförelse med fångsten under hösten 1996 (delvis också publicerad i SOF:s årsbok *Fågelåret* 1996).

Foto: Jan Elmelid/N

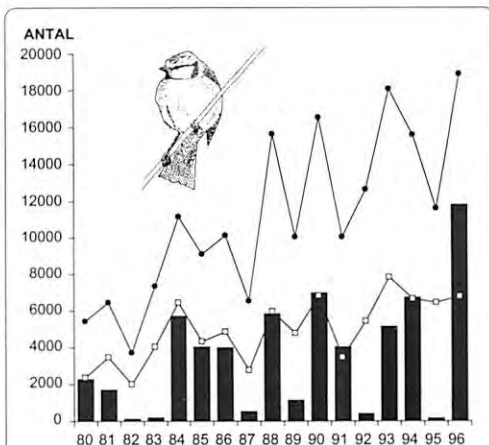

Fig. 4. Antal blåmesar ringmärkta vid Falsterbo under höstarna 1980-96 (staplar), jämfört med det årliga antalet ringmärkta boungar (kvadrater) respektive totala antalet (punkter) ringmärkta blåmesar i Sverige, exklusive Falsterbo, under samma period. Uppdaterad efter Heldbjerg & Karlsson (under tryckning).

Seasonal totals of Blue Tits ringed at Falsterbo in the autumns of 1980-96 (columns), compared to annual totals of Blue Tit nestlings (squares) and all Blue Tits (dots) respectively, ringed in Sweden except Falsterbo, during the same period. Updated from Heldbjerg & Karlsson (in press).

Tabell 5. Högsta dagssummor under hösten 1996 (Fyren 21 juli - 10 november).

Highest daily totals during autumn 1996 (Lighthouse garden 21 July - 10 November).

Datum Date	Talrikaste arter Most numerous species	Summa Daily tot.
11 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	378
	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	91
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	94
	Talgoxe <i>Parus major</i>	72
	Taltrast <i>Turdus philomelos</i>	49
	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	48
19 okt	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	953
	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	109
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	76
	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	67
	Talgoxe <i>Parus major</i>	39
3 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1092
	Talgoxe <i>Parus major</i>	139
9 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	824
	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	298
	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	67
	Talgoxe <i>Parus major</i>	57
7 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	1005
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	120
	Talgoxe <i>Parus major</i>	78
6 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	955
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	94
	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	65
	Talgoxe <i>Parus major</i>	48
2 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	790
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	190
	Talgoxe <i>Parus major</i>	61
	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	45
8 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	779
	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	209
	Talgoxe <i>Parus major</i>	57
21 okt	Kungsfågel <i>Regulus regulus</i>	834
	Rödhake <i>Erithacus rubecula</i>	60
	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	57
	Gärdsmyg <i>Troglodytes troglodytes</i>	41
5 okt	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	819
	Talgoxe <i>Parus major</i>	73
	Grönsiska <i>Carduelis spinus</i>	40

Den långsiktiga ökningen av antalet ringmärkta (och även utsträckande) blåmesar bör spegla en ökning av den population, som passerar

Falsterbo på höstflyttning. En jämförelse med antalet ringmärkta boungar i Sverige (Fig. 4) visar också ett starkt signifikant positivt samband. Jämförelser med data från Svensk Häckfågeltaxering och Vinterfågelräkning- en (Svensson 1996) visar också positiva samband. Jämförelsen med Svensk Häckfågeltaxering är dock inte signifikant, vilket kan bero på att man taxerar antalet sjungande hanar, medan fångsten vid Falsterbo till större delen är ungfåglar. Föga förvånande är därför sambandet starkare mellan Svensk Häckfågeltaxering och antalet gamla fåglar ringmärkta vid Falsterbo påföljande höst.

Antalet sträckande och fångade blåmesar vid Falsterbo är alltså beroende av antalet häckande par och deras ungar. Antalet häckande par är i sin tur beroende av antalet blåmesar i slutet av föregående vinter (Källander 1983). Vissa år, t.ex. 1992 och 1995 (Fig. 4), ringmärktes emellertid många boungar, men relativt få blåmesar fångades vid Falsterbo. Således finns även andra faktorer som påverkar flyttningens benägenhet.

Flera forskare har visat ett negativt samband mellan tillgången på bokollon och antalet flyttande blåmesar. Detta samband är tydligt i Falsterbo-materialet från 1980-94 och stärkes ytterligare av de två följande åren (Fig. 5). Bokollonskörden 1995 var mycket god, medan den var i det närmaste obefintlig 1996. Tillgången på föda påverkar således flyttningens intensitet i hög grad. Är dessutom populationen stor, blir flyttningen desto kraftigare. Den rikliga födotillgången (bokollonskörden) 1995 medförde att det fanns gott om blåmesar kvar vid vinters slut och att häckningen 1996 gick förhållandevis bra. När sedan födotillgången tröt hösten 1996, blev utflyttningen av blåmes mycket kraftig. I det avseendet är blåmesen att betrakta som en invasionsart.

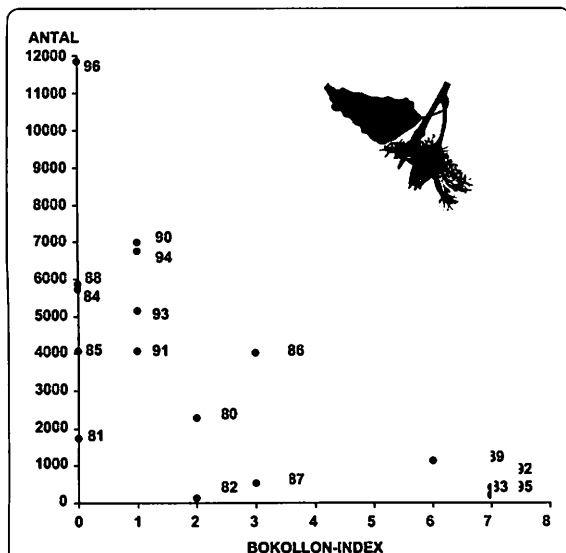

Fig. 5. Antal blåmesar ringmärkta vid Falsterbo under höstarna 1980-96 jämfört med index för bokollonskörd (0-7). Uppdaterad efter Heldbjerg & Karlsson (under tryckning).

Seasonal totals of Blue Tits ringed at Falsterbo in the autumns of 1980-96 correlated to Beech mast crop (index 0-7). Updated from Heldbjerg & Karlsson (in press).

Ur andra synvinklar är blåmesen en (partiell) flyttare. Sålunda visar t.ex. återfynd och kontroller av ringmärkta blåmesar att samma individer kan flytta upprepade gånger. Likaså är antalet ungfåglar (1K) under en säsong positivt korrelerat med andelen fjolårningar (2K) respektive äldre (3K+) av de gamla (2K+) fåglarna ett respektive två år senare.

Även tidsmässigt uppvisar blåmesen likheter med flyttfåglarna genom att passagen vid Falsterbo följer en ganska fast tidtabell varje år. Den genomsnittliga sträckperioden för 1980-94 är således en månad lång (95% under tiden 23 september - 23 oktober) och mediandatum infaller 6 oktober. Hösten 1996 passerade blåmesarna något tidigare än normalt (95% under tiden 19 september - 15 oktober), men mediandatum inföll likväl 6 oktober.

I en blåmespopulation finns en bestämd rangordning. De gamla hanarna är mest domnanta och de unga honorna står lägst i rang (Smith & Nilsson 1987). Det betyder att de gamla hanarna håller sig kvar i sina revir längst, medan övriga ålders- och könsggrupper

i större eller mindre utsträckning tvingas flytta, t.ex. under år med dålig födotillgång. Under ett år med stark flyttning kan man därför förvänta sig en hög andel ungfåglar (efter en lyckad häckningssäsong) och en relativt stor andel hanar bland dessa (ringa födotillgång tvingar i högre grad även de som står näst lägst i rang att flytta). I materialet från 1980-94 är dessa samband tydliga. Generellt ligger ungfågelandelen på över 90 procent under år med många (>2000) ringmärkta blåmesar medan den ligger under 80 procent övriga år. Andelen unga hanar ligger på 20-25 procent under år med höga fångstsiffror och mellan 10 och 15 procent övriga år. Hösten 1996 var ungfågelandelen 97 procent, den hittills högsta registrerade. Andelen unga hanar var 29 procent, också det en rekordhög notering.

Förutom blåmesarna var det gott om talgoxe och domherre. Summan för talgoxe är den högsta sedan 1986. Grönsiska och gråsiska förekom i "måttliga" mängder. Av de 79 gråsiskorna var 58 av den sydliga rasen *cabaret*. Därtill fångades en rad andra "skogsfåglar" i mindre antal: stjärtmes, svartmes, nötväcka, trädkrypare och nötskrika. Ovanliga arter för Falsterbo som mindre hackspett och taltita ingick också i fångsten.

C: Flommen 21 juli - 30 september

Vid Flommen ringmärktes 3925 fåglar av 42 arter. Det är något fler än under fjolåret men ungefär 1000 under medelvärdet för 1983-92 (4875). Talrikaste art var som vanligt rörsångare (1804). Därtill fångades ladusvala, järnsparv, sävsångare, lövsångare, blåmes, grönsiska och sävsparv i tresiffriga antal (se Tabell 6 och Appendix). Säv-, kärr- och rörsångare utgjorde tillsammans 63% av totalsumman.

Antalet sävsångare låg nära medeltalet, medan de två andra *Acrocephalus*-arterna, kärr- och rörsångare, låg något under och lövsångaren återigen låg långt under (Tabell 6). Två småfläckiga sumphönan fångades och

Tabell 6. Fångstisiffror för några valda arter (alla tropikflyttare) under hösten 1996 (Flommen 21 juli - 30 september) jämförda med medeltalen för 1983-92.

Number of ringed birds in some selected species (long-distance migrants) during autumn 1996 (Flommen Reed bed 21 July - 30 September) compared to averages 1983-92.

	1996	Medelv. 1983-92
Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	101	157
Trädpiplärka <i>Anthus trivialis</i>	28	25
Gulärta <i>Motacilla flava</i>	45	51
Buskskvätta <i>Saxicola rubetra</i>	24	57
Gräshoppsångare <i>Locustella naevia</i>	3	3
Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	578	551
Kärrsångare <i>Acrocephalus palustris</i>	81	110
Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	1804	2162
Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	461	954

i september sågs dagligen flera exemplar springa omkring längs stigar och nätgator i vassen. Med ett något mera specialkonstruerat fångstredskap än slöjnet borde det gå att fånga ett hyggligt antal av denna art, vars flyttning till stora delar är okänd.

Liksom under 1993, -94 och -95 fångades flest fåglar under september. Fyra av säsongens högsta dagssummor uppnåddes sålunda i september (Tabell 7), vilket naturligtvis delvis beror på inslaget av arter som järnsparv, blåmes och grönsiska. Den tidsmässiga fördelningen av fångsten (Fig. 6) antyder emellertid också att andra arter passerade något senare än normalt. Mediandatum för samtliga arter i Fig. 6 (alla tropikflyttare) ligger ungefär en vecka senare

än normalt och det framgår också att flest säv- och rörsångare fångades under den första tiodagarsperioden i september. Den försenade flyttningen kan, som vi påpekat i tidigare årsrapporter, t.ex. bero på försenad och/eller förnyad häckning. Även juni 1996 var en tämligen kylig månad om än inte lika blöt som under de närmast föregående åren.

Under andra hälften av augusti och större delen av september ägnades mycken tid åt att pejla in rörsångare försedda med små radiosändare. Dessa experiment visade sig vara ett utmärkt komplement till de data som samlas in vid ringmärkningen. Vi har t.ex. tidigare

trott, att rörsångare som ringmärks vid Flommen, i allmänhet ger sig av redan samma kväll, eftersom vi inte får några återfångster. De preliminära resultaten från radiopejlingen visar emellertid, att fåglarna gärna stannar i vassen flera dagar men att de sitter praktiskt taget stilla inom ett litet område (revir?). Vi har också intressanta data angående "avresetiden" på kvällen, vilken inte alls är fast knuten till en viss period efter solens nedgång.

Småfläckig sumphöna i Flommen, sept. -96.

Foto: Jesper Thomelius

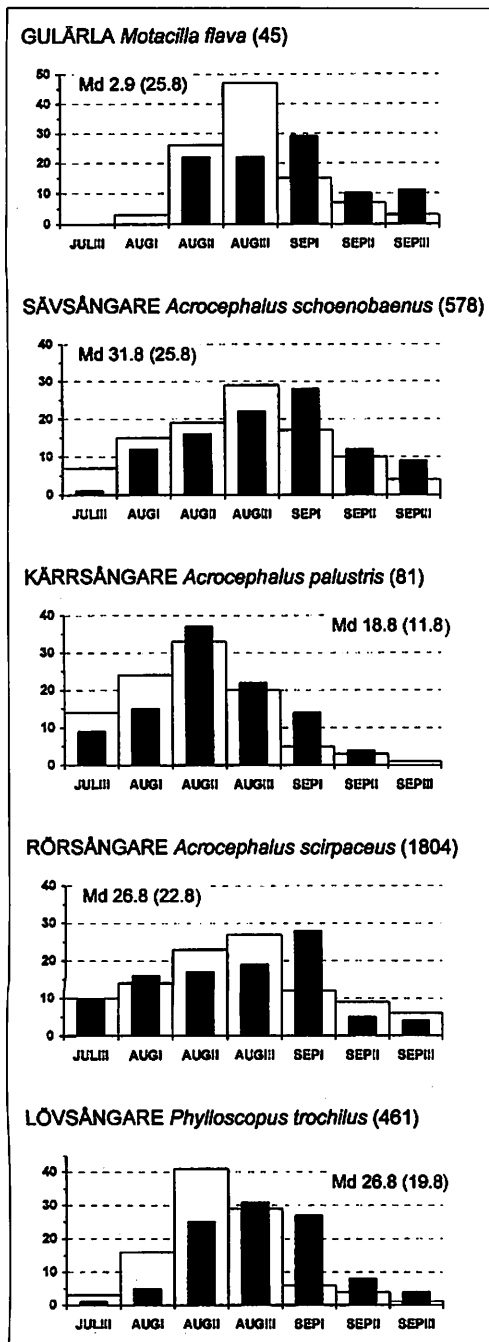

Fig. 6. Antal ringmärkta fåglar i procent per tiodagsperiod under hösten 1996 (Flommen 21 juli - 30 september, svarta staplar), jämfört med medeltalen för 1983-92 (vita staplar), valda arter. Md = mediantdatum 1996 respektive 1983-92 (i parentes).

Number of ringed birds in percentages per decade in autumn 1996, (Flommen Reed bed 21 July - 30 September, black columns), compared to averages 1983-92 (white columns), selected species. Md = median dates 1996 and 1983-92 (in brackets) respectively.

D: Övrig fångst

Denna kategori omfattar 1518 fåglar av 41 arter. Merparten ringmärktes av PG Bentz i densammes trädgård vid Pysslingevägen i Falsterbo. Bland de intressantare inslagen i denna fångst kan nämnas 104 sidensvansar, 24 björktrastar och sex stenknäckar.

E: Pullmärkning

Under året ringmärktes 272 boungar av sju arter, bl.a. fyra tomfalkar (i holken på fyren), drygt 100-talet talgoxar, 89 starar (i holkar vid Fyren och fågelstationen) samt enstaka kullar av koltrast, björktrast, svartvit flugsnappare och blåmes.

ESF-projektet

Stationen deltog även 1996 i *European-African Songbird Migration Network* (för presentation av projektet, se Karlsson & Walinder 1995). Data insamlades från totalt 6300 fåglar av 21 "projekter", dvs. tropikflyttare, varav drygt 3000 vid Flommen. Liksom 1994 anordnades ett "kalibreringsmöte" vid Falsterbo fågelstation i månadsskiftet juli-augusti. Avsikten med mötet, som samlade 23 deltagare, var att kontrollera att metoderna för mått, fettklassning m.m. som används inom projektet, s.a.s. höll måttet. Det visade sig att de flesta deltagarna var väl kalibrerade. De största skillnaderna upptäcktes, precis som förra gången, vid vinglängdsmätningen.

År 1996 var sista fältarbetsåret inom projektet. Ett avslutande arbetsmöte har hållits och nu skall en utvärdering göras centralt. Planer finns dock redan på att fortsätta detta fruktsamma samarbete i annan form.

Tabell 7. Högsta dagssummor vid under hösten 1996 (Flommen 21 juli - 30 september).
Highest daily totals during autumn 1996 (Flommen Reed bed 21 July - 30 September).

Datum Date	Talrikaste arter Most numerous species	Summa Daily tot.
2 sept	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	175
	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	34
	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	24
3 sept	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	98
	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	26
	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	25
4 sept	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	27
	Lövsångare <i>Phylloscopus trochilus</i>	85
	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	26
5 aug	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	103
	Sävsångare <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	20
25 sept	Ladusvala <i>Hirundo rustica</i>	56
	Blåmes <i>Parus caeruleus</i>	12
	Rörsångare <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	11
	Sävsparv <i>Emberiza schoeniclus</i>	11

Återfynd och kontroller

Under tiden april 1996 - mars 1997 rapporterades totalt 99 återfynd av fåglar ringmärkta vid Falsterbo och märkdata för 82 kontroller av fåglar med främmande ringar (varav 18 utländska). De mest frekventa arterna (av 27) bland återfynden var rörsångare (14) och blåmes (22). Bland de främmande kontrollerna var rörsångare (19), blåmes (17) och pungmes (12) de vanligaste av 19 arter. Dessutom gjordes 74 kontroller fördelade på 13 arter av egna tidigare märkningar (efter minst 3 månader) mest rörsångare (28) och blåmes (17).

Av de 22 blåmesfynden var 14 från Danmark, varav fem på Langeland. I förhållande till antalet märkta var återfynden få, men det förklaras av att någon regelbunden verksamhet uppenbarligen inte förekom vid Stigsnaes fågelstation (endast ett fynd). Av de 17 främmande kontrollerna var 11 från Skåne, en från Närke, en från Bohuslän och en från Ryssland (Rybachy). Fördelningen stämmer väl överens med motsvarande fördelning i hela återfyndsmaterialet för blåmes (Heldbjerg & Karlsson, under tryckning). Kontroller av ringmärkta blåmesar vid Falsterbo under

höstflyttningen visar att merparten av fåglarna kommer från Sydsverige (upp till Mälardalen) och de allra flesta kommer från Skåne. Antalet kontroller är förstås beroende av antalet märkta fåglar (och antalet ringmärkare) samt av avståndet mellan märk- och fyndplats. Även med hänsyn tagen till detta kvarstår faktum att de flesta blåmesarna kommer från Skåne. Det starka sambandet med bokollontillgången (se ovan) tyder också på att rekryteringsområdet finns inom bokens utbredningsområde.

Enligt återfynden rör sig blåmesarna under året inom ett område omfattande Sydsverige, Danmark och norra Tyskland. Eftersom frösättningen hos bok ofta är synkron över stora områden, kan man fråga sig varför blåmesarna inte flyttar längre bort. Flyttningen tycks knappast leda dem till mer födorika områden. Dessutom måste de konkurrera med det lokala danska beståndet av blåmes (stannfåglar). Kanske betyder de något mildare vintrama, särskilt i västra Danmark, något? Återfynden visar att blåmesarna rör sig västerut under vintern. Måhända är födotillgången tillräcklig i alla fall, eller mer lättillgänglig? Att de danska blåmesarna är stannfåglar och inte flyttar trots

dålig bokollonskörd, tyder också på att det kan finnas andra födoresurser.

Bland återfynden av övriga arter kan nämnas att märkningarna av trutungar på Måkläppen 1979-80 i år bl.a. gav ett fynd av havstrut. Den hittades oljeskadad - på Måkläppen.

Ett par snabbflyttande sävsångare rapporterades från Frankfurt (Oder) dagen efter märkningen samt från Luzern i Schweiz efter tre dagar. Avstånden är 38 respektive 97 mil. Som vanligt kontrollerades en del av våra rörsångare i Belgien, bl.a. en fågel efter fyra dagar (76 mil).

En pilfink tog sig över Öresund och återfanns på Amager åtta dagar efter märkningen. Det var vårt andra "utlandsfynd" av denna art.

Meddelanden från Falsterbo fågelstation

Under tiden april 1996 - mars 1997 har följande nummer utkommit i stationens meddelandeserie:

176. Roos, G. 1996. Sträckräkningar vid Falsterbo 1992 med en sammanfattning av långsiktiga förändringar i sträckets nummer under tjugo år. -*Anser* 35: 163-188.
177. Kjellén, N. 1996. Ålders- och könsfördelning hos sträckande rovfåglar över Falsterbohalvön hösten 1995. - *Anser* 35: 99-120.
178. Kjellén, N. 1997. Importance of a bird migration hot spot: proportion of the Swedish population of various raptors observed on autumn migration at Falsterbo 1986-1995 and population changes reflected by the migration figures. -*Ornis Svecica* 7: 21-34.
179. Karlsson, L., Ehnbohm, S. & Walinder, G. 1996. Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1995. -*Anser* 35: 69-90.
180. Åkesson, S., Karlsson, L., Walinder, G. & Alerstam, T. 1996. Bimodal orientation and the occurrence of temporary reverse birdmigration during autumn in south Scandinavia. - *Behav. Ecol. Sociobiol.* 38: 293-302.

181. Lindström, Å., Hedenström, A. & Pettersson, J. 1996. The autumn migration of Willow Warblers *Phylloscopus trochilus* in Sweden: results from a nation-wide co-operative project. -*Ornis Svecica* 6: 145-172.

Särtryck av dessa uppsatser, liksom av tidigare publicerade meddelanden, kan beställas från fågelstationen (adress nedan).

Tack

I själva ringmärkningsarbetet deltog (förutom undertecknade): Karolina Adolphson, Per Andell, Henning Heldbjerg, Björn Hillarp, Veronica Johansson, Ola Karlsson, Johan Lorentzon, Björn Malmhagen, Jens Mattsson, Karin Persson, Simon Schubert, Göran Svahn, Kaj Svahn, Jesper Thomelius och Rasmus Turin.

I Falsterbokommittén ingick (förutom undertecknade): Thomas Alerstam, Per Göran Bentz, Paul Eric Jönsson, Johnny Karlsson, Nils Kjellén, Björn Malmhagen, Karin Persson, Roland Sandberg och Susanne Åkesson.

Foto: Lars Carlsson

Leif Hansson skötte som vanligt stationens ekonomi och bokföring på ett utmärkt sätt. Pauli Kananen utförde diverse reparationer och annat praktiskt arbete till stor belåtenhet. Haldo Vedin, SMHI tillhandahöll vänligen uppgifter ur SMHI:s långtidsstatistik.

Den löpande fältverksamheten finansieras genom inkomster från guidning och försäljning. Till guidningen erhöles ekonomiskt stöd från SNV via Länsstyrelsens Miljövårdsenhet samt från Vellinge kommun. Anslag ur Nils Olof Berggrens fond (Kungl. Fysiografiska Sällsk., Lund) erhöles till ESF-projektet samt till radiosändarförsöken.

Till ovanstående och till alla andra som engagerat sig i eller bidragit till stationens verksamhet under 1996 framför vi härmed vårt hjärtliga tack.

Referenser

- Heldbjerg, H. & Karlsson, L. Under tryckning. Autumn migration of the Blue Tit *Parus caeruleus* at Falsterbo 1980-94: population changes, migration patterns and recovery analysis. - *Ornis Svecica*.
- Karlsson, L., Ehnbohm, S. & Walinder, G. 1996. Ringmärkningen vid Falsterbo fågelstation 1995. - *Anser* 35: 69-90.
- Karlsson, L. & Walinder, G. 1995. European-African Songbird Migration Network - vad är det? - *Anser* 34: 35-39.
- Källander, H. 1983. Density dependent migration of Great and Blue Tits. In: Aspects of the breeding biology, migratory movements, winter survival and population fluctuations in the Great Tit *Parus major* and the Blue Tit *P. caeruleus*. Lund.
- Larsson, H. & Elleström, O. 1997. Fåglar och fågelskädnig i Kåseberga. - *Anser* 36: 1-10.
- SMHI. 1996. Väder och vatten. Norrköping.
- SMHI. 1997. Väderåret 1996. Norrköping.
- Smith, H.G. & Nilsson, J.-Å. 1987. Intraspecific variation in migratory pattern of a partial migrant, the blue tit (*Parus caeruleus*): An evaluation of different hypotheses. - *Auk* 104: 109-115.
- Svensson, S. 1996. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 1995. Lund.

Summary

Daily trapping of migrants (mainly passerines) was carried out at Falsterbo (55.23 N, 12.50 E), southern Sweden, during spring and autumn of 1996. Annual and seasonal totals of all species are given in Appendix. The annual total, 32 525 birds (average 1980-94: 23 789), was the second highest during 17 years of standardized trapping. More than 95% were trapped within the standardized trapping scheme (sections A-C below and in Appendix). Unless stated otherwise, expressions like "normal", "average", "mean index" etc. in the text refer to averages 1983-92. Summary of weather conditions (temperature, precipitation, wind direction and wind force) is shown in Fig. 1.

A: Fyren (lighthouse garden) 21 March - 10 June

In spring 2779 birds of 49 species were ringed, considerably below the average (4309). This was the fourth spring in a row with such a low number. Most numerous were Robin and Willow Warbler while only two more species, Lesser Whitethroat and Goldcrest, were trapped in numbers exceeding 100 (Table 1). In long-distance migrants, most species were trapped in numbers far below averages, although it was the first time in five years, that more than 1000 Willow Warblers were ringed. See also Table 1 and Appendix.

Highest daily totals occurred in mid-April and mid-May (Table 2). The April peak was caused by a period of fairly warm weather. During mid-May it was rather the contrary when cold and rainy weather from the north stopped large numbers of long-distance migrants in southern Sweden. These circumstances strongly influenced the temporal distribution of the captures (Fig. 2).

Among rare species caught in spring (Table 3) were seven Firecrests, of which six were trapped one per day during 19-26 April.

B: Fyren (lighthouse garden) 21 July - 10 November

During this period, 24 031 birds of 68 species were ringed (average: 12 792), the highest during 17 autumns of standardized trapping. A good 70% of the birds were ringed in October with an all time high monthly total of 17 026 birds. Most numerous was Blue Tit (11 800), being the only species ever exceeding the number of 10 000 in one single season. Three more species were trapped in numbers exceeding 1000 and another twelve were trapped in numbers higher than 100 (see Table 4 and Appendix). Rare species are listed in Table 3.

This was the seventh consecutive autumn when in general there were fewer long-distance migrants ringed than the average number (Table 4). However, the number of Redstarts was the highest during the 1990s, and species like Lesser Whitethroat, Whitethroat, Blackcap and Chiffchaff were trapped in numbers close to or even higher than the average

number.

Autumn passage of long-distance migrants (Fig. 3) was concentrated to the middle of August and the beginning of September, mainly due to weather conditions.

In most medium- and short-distance migrants the totals were higher than the average numbers (Table 4). The seasonal total in Song Thrush was the third highest and in Goldcrest the highest ever. Other species trapped in larger numbers than normal were Meadow Pipit, Wren, Blackbird, Chaffinch and Brambling, while species like Linnet, Yellowhammer and Reed Bunting were considerably fewer.

The high numbers in some of the species mentioned as well as in the partial migrants (see below) may be consequences of very low amounts of seeds and berries during autumn 1996, quite the opposite of 1995.

The temporal distribution for some species is shown in Fig. 3. Wren, Song Thrush and Goldcrest peaked later than normal, indicating a possible influx of birds with a more remote origin (Finland, Russia). However, there were no captures of ringed birds to prove this.

Partial migrants (irruptive species) were quite numerous and especially the Blue Tit occurred in greater numbers than ever. Most Blue Tits were ringed during the beginning of October with two daily totals exceeding 1000 and another seven exceeding 700 (Table 5).

Goldcrest.

Photo: Per-Olov Eriksson
PRO-NATURA

Recently, extensive analyses of ringing data in the Blue Tit at Falsterbo were carried out (Heldbjerg & Karlsson, in press). The ringing totals as well as the totals from the migration counts at Falsterbo showed an overall increase of Blue Tits during this period. This corresponded with the trends from other monitoring projects in Sweden as well as the number of annually ringed nestlings (Fig. 4). There was also a significant negative correlation between the number of ringed Blue Tits and the annual Beech mast crop (Fig. 5). These results show that strong migratory movements at Falsterbo occur after a breeding season with many pairs breeding and a following autumn with a poor Beech mast crop.

A relatively high number of Great Tits were ringed (highest since 1986). Also Siskin, Redpoll and Bullfinch were fairly numerous. Species like Black Woodpecker, Lesser Spotted Woodpecker and Willow Tit, which are rarely observed at Falsterbo, were also ringed.

C: Flommen (reed bed area) 21 July - 30 September

The total, 3925 ringed birds (42 species), is somewhat higher than in 1995 but still almost 1000 below the average (4875). The efforts are focused on long-distance migrants, especially Acrocephalus warblers. Sedge, Marsh and Reed Warbler represented 63% of the grand total (Table 6, Appendix). Another six species (Swallow, Dunnock, Willow Warbler, Blue Tit, Siskin and Reed Bunting) were trapped in numbers exceeding 100. Two Spotted Crakes were ringed, but many more were observed.

As in 1993-95, most birds were trapped in September. Four of the highest daily totals occurred in September (Table 7). Even if species like Dunnock and Blue Tit influenced these numbers, there was also a tendency of long-distance migrants occurring somewhat later than normal (Fig. 6).

Radio-tracking of Reed Warblers was carried out during late August - September. Preliminary results show that Reed Warblers stop over for a few days in a small "territory" and that departure time is not firmly restricted to the first hours after sunset. This project will continue for another field season.

ESF-Network

As a part of The European-African Songbird Migration Network, data from 6300 birds were collected at Falsterbo in 1996. As in 1994, a Training and Calibration Meeting was arranged in the summer, in order to confirm the standardization of methods used within the project. The meeting was very successful.

Recoveries

Between April 1996 and March 1997, 99 recoveries were reported and 82 birds ringed elsewhere (18 foreign) were controlled at Falsterbo. Additionally, 74 recaptures were made of birds ringed at Falsterbo more than three months earlier.

Out of 22 recoveries of Blue Tits, 14 were from Denmark. Out of 17 Blue Tits ringed elsewhere and controlled at Falsterbo, 11 were from Skåne. The general distribution of recoveries of Blue Tits ringed or controlled at Falsterbo show that most birds originate from southern Sweden (Heldbjerg & Karlsson, in press). They rarely migrate further than to Denmark or northern Germany. In winter there is a tendency of movements to the western parts of Denmark, where the climate is somewhat milder.

Among other recoveries were two "fast flying" Sedge Warblers: to Frankfurt (Oder), Germany in one day (380 km) and Luzern, Switzerland in three days (970 km).

**Lennart Karlsson, Sophie Ehnbohm
& Göran Walinder**

Falsterbo fågelstation, Fyren, 239 40 Falsterbo

APPENDIX

Ringmärkta fåglar vid Falsterbo fågelstation 1996 fördelade på fångstlokaler. A: Fyren 21 mars - 10 juni. B: Fyren 21 juli - 10 november. C: Flommen 21 juli - 30 september. D: Fångst utanför standardprogrammet. E: Pull.

Number of birds ringed at Falsterbo Bird Observatory in 1996 distributed on different trapping sites. A: Fyren (lighthouse) 21 March - 10 June. B: Fyren 21 July - 10 November. C: Flommen (reedbed) 21 July - 30 September. D: Trapping outside the standard scheme. E: Pulli.

	A	B	C	D	E	Summa
SPARVHÖK <i>Accipiter nisus</i>	-	30	1	1	-	32
TORNFALK <i>Falco tinnunculus</i>	1	-	-	1	4	6
SMÅFLÄCKIG SUMPHÖNA <i>Porzana porzana</i>	-	-	2	-	-	2
RÖRHÖNA <i>Gallinula chloropus</i>	-	-	1	-	-	1
DVÄRGBECKASIN <i>Lymnocyptes minimus</i>	-	-	1	-	-	1
ENKELBECKASIN <i>Gallinago gallinago</i>	-	-	4	-	-	4
MORKULLA <i>Scolopax rusticola</i>	-	1	-	-	-	1
DRILLSNÄPPA <i>Actitis hypoleucos</i>	-	-	1	-	-	1
RINGDUVA <i>Columba palumbus</i>	1	2	-	2	-	5
GÖK <i>Cuculus canorus</i>	-	2	-	-	-	2
HORNUGGLA <i>Asio otus</i>	-	-	-	1	-	1
SPILLKRÄKA <i>Dryocopus martius</i>	-	1	-	-	-	1
STÖRRE HACKSPETT <i>Dendrocopos major</i>	-	1	-	-	-	1
MINDRE HACKSPETT <i>Dendrocopos minor</i>	-	1	-	-	-	1
BACKSVALA <i>Riparia riparia</i>	-	-	13	-	-	13
LADUSVALA <i>Hirundo rustica</i>	13	-	101	-	-	114
TRÄDPIPLÄRKA <i>Anthus trivialis</i>	6	72	28	-	-	106
ÄNGSPIPLÄRKA <i>Anthus pratensis</i>	-	42	-	-	-	42
GULÄRLA <i>Motacilla flava</i>	1	-	45	-	-	46
SÄDESÄRLA <i>Motacilla alba</i>	6	10	24	-	-	40
SIDENSVANS <i>Bombus garrulus</i>	-	-	-	104	-	104
GÄRDSMYG <i>Troglodytes troglodytes</i>	72	746	45	21	-	884
JÄRNSPARV <i>Prunella modularis</i>	78	142	106	18	-	344
RÖDHAKA <i>Erithacus rubecula</i>	504	2123	54	153	-	2834
NÄKTERGAL <i>Luscinia luscinia</i>	14	3	-	1	-	18
BLÅHAKA <i>Luscinia svecica</i>	3	-	-	-	-	3
SVARTRÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus ochrurus</i>	4	1	-	-	-	5
RÖDSTJÄRT <i>Phoenicurus phoenicurus</i>	97	141	1	4	-	243
BUSKSKVÄTTA <i>Saxicola rubetra</i>	2	8	24	-	-	34
STENSKVÄTTA <i>Oenanthe oenanthe</i>	1	3	2	-	-	6
KOLTRAST <i>Turdus merula</i>	67	58	-	79	17	221
BJÖRKTRAST <i>Turdus pilaris</i>	3	3	-	24	6	36
TALTRAST <i>Turdus philomelos</i>	21	339	5	11	-	376
RÖDNINGETRAST <i>Turdus iliacus</i>	4	25	-	2	-	31
DUBBELTRAST <i>Turdus viscivorus</i>	1	-	-	-	-	1
GRÄSHOPPSÅNGARE <i>Locustella naevia</i>	-	2	3	-	-	5
SÄVSÅNGARE <i>Acrocephalus schoenobaenus</i>	1	2	578	-	-	581
KÄRRSÅNGARE <i>Acrocephalus palustris</i>	6	2	81	-	-	89
RÖRSÅNGARE <i>Acrocephalus scirpaceus</i>	16	18	1804	1	-	1839
TRASTSÅNGARE <i>Acrocephalus arundinaceus</i>	-	-	2	-	-	2

	A	B	C	D	E	Summa
HÄRMSÅNGARE <i>Hippolais icterina</i>	27	27	-	-	-	54
HÖKSÅNGARE <i>Sylvia nisoria</i>	1	1	1	-	-	3
ÄRMSÅNGARE <i>Sylvia curruca</i>	106	81	10	6	-	203
TÖRNSÅNGARE <i>Sylvia communis</i>	45	39	30	1	-	115
TRÄDGÅRDSSÅNGARE <i>Sylvia borin</i>	43	153	4	1	-	201
SVARTHÄTTA <i>Sylvia atricapilla</i>	55	117	1	16	-	189
KUNGSFÅGELSÅNG. <i>Phylloscopus proregulus</i>	-	3	-	-	-	3
GRÖNSÅNGARE <i>Phylloscopus sibilatrix</i>	2	40	1	1	-	44
GRANSÅNGARE <i>Phylloscopus collybita</i>	27	148	5	3	-	183
LÖVSÅNGARE <i>Phylloscopus trochilus</i>	1041	804	461	6	-	2312
KUNGSFÅGEL <i>Regulus regulus</i>	233	4573	5	12	-	4823
BRANDKR. KUNGSFÅGEL <i>Regulus ignicapillus</i>	7	4	-	-	-	11
GRÅ FLUGSNAPPARE <i>Muscicapa striata</i>	45	43	1	2	-	91
MINDRE FLUGSNAPPARE <i>Ficedula parva</i>	-	4	-	-	-	4
SVARTVIT FLUGSNAPPARE <i>Ficedula hypoleuca</i>	56	96	2	6	10	170
STJÄRTMES <i>Aegithalos caudatus</i>	-	35	-	-	-	35
TALLTITA <i>Parus montanus</i>	-	1	-	-	-	1
SVARTMES <i>Parus ater</i>	2	28	-	1	-	31
BLÅMES <i>Parus caeruleus</i>	8	11829	168	72	35	12112
TALGOXE <i>Parus major</i>	19	1029	-	111	111	1270
NÖTVÄCKA <i>Sitta europaea</i>	-	3	-	-	-	3
TRÄDKRYPARE <i>Certhia familiaris</i>	-	10	-	1	-	11
TRÄDG. TRÄDKRYPARE <i>Certhia brachydactyla</i>	-	1	-	-	-	1
PUNGME <i>Remiz pendulinus</i>	-	-	22	-	-	22
TÖRNSKATA <i>Lanius collurio</i>	17	5	2	-	-	24
VARFÅGEL <i>Lanius excubitor</i>	-	2	-	-	-	2
NÖTSKRIKA <i>Garrulus glandarius</i>	-	5	-	-	-	5
SKATA <i>Pica pica</i>	-	5	-	4	-	9
NÖTKRÅKA <i>Nucifraga caryocatactes</i>	-	2	-	-	-	2
KRÅKA <i>Corvus corone cornix</i>	-	-	-	1	-	1
STARE <i>Sturnus vulgaris</i>	9	28	1	1	89	128
GRÅSPARV <i>Passer domesticus</i>	-	1	-	-	-	1
PILFINK <i>Passer montanus</i>	-	3	-	4	-	7
BOFINK <i>Fringilla coelebs</i>	74	184	-	17	-	275
BERGFINK <i>Fringilla montifringilla</i>	-	105	-	90	-	195
GULHÄMPLING <i>Serinus serinus</i>	-	1	-	-	-	1
GRÖNFINK <i>Carduelis chloris</i>	17	113	2	334	-	466
GRÖNSISKA <i>Carduelis spinus</i>	-	553	116	307	-	976
HÄMPLING <i>Carduelis cannabina</i>	9	1	-	-	-	10
GRÅSISKA <i>Carduelis flammea</i>	4	79	-	46	-	129
ROSENFINK <i>Carpodacus erythrinus</i>	4	1	1	-	-	6
DOMHERRE <i>Pyrrhula pyrrhula</i>	-	83	-	40	-	123
STENKNÄCK <i>Coccothraustes coccothraustes</i>	-	-	-	6	-	6
GULSPARV <i>Emberiza citrinella</i>	2	4	-	6	-	12
DVÄRGSPARV <i>Emberiza pusilla</i>	1	-	-	-	-	1
SÄVSPARV <i>Emberiza schoeniclus</i>	3	9	166	-	-	178
SUMMA	2779	24031	3925	1518	272	32525
Arter	49	68	42	41	7	86